

Mál nr. 228/2003

**M
og**

Vátryggingafélagið X v/ ábyrgðartryggingar verktaka.

Ágreiningur um bótaskyldu vegna slits á ljósleiðarastrengs þann 10.1.2003.

Gögn.

1. Málskot móttakið 5.11.2003 ásamt fylgigögnum nr. 1-9 og greinargerð, dags. 3.11.2003.
2. Niðurstaða Tjónanefndar vátryggingarfélaganna.
3. Lögregluskýrsla, dags. 14.11.2003.
4. Bréf X, dags. 24.11.2003, ásamt fylgigögnum merktum A-E.

Málsatvik.

Þann 10.1.2003 fór ljósleiðarastrengur í eigu M í sundur við gamla þjóðveginn undir Ingólfsfjalli vestan við svonefnda Þórustaðanámu. Þarna vann verktakinn A að jarðvegsframkvæmdum fyrir tilgreindan aðila.

Samkvæmt fyrirliggjandi gögnum frá A var ljóst í upphafi framkvæmda að ljósleiðarinn færi um jarðvinnusvæðið og því hafi verið haft samband við M til að fá upplýsingar um legu strengsins. Skurður hafi verið grafinn þvert í gegnum veginn og hafi ljósleiðarinn komið þar í ljós á tilskildu dýpi, 70-80 cm. Þess hafi verið gætt að hann yrði ekki fyrir skemmdum. Skammt (6-8m) vestan skurðarins hafi beltagrafa, um 23 tonn að þyngd, verið notuð til að flytja jarðefni af lager sunnan vegarins og norður yfir veginn. Hafi hún farið þarna nokkrum sinnum fram og til baka. Þá hafi það gerst að ljósleiðarinn hafi farið í sundur, þar sem hann lá í jaðri vegstæðisins á um 5-10 cm dýpi ofan á gömlu steinsteypu ræsi. Væntanlega hafi það gerst við það að belti gröfunnar hafi þrýst niður í jarðveginn og sökum þess hve leiðarinn lá grunnt hafi hann skorist í sundur. Þarna hafi ekkert jarðrask átt sér stað fyrr en eftir óhappið, en þá hafi verið grafið frá leiðaranum til að auðvelda vinnu við viðgerð á honum. Áður hafi gröfunni einungis verið ekið um veginn í tengslum við fyrrgreindan jarðvegsflutning.

M hefur krafið ábyrgðartryggjanda A, Vátryggingafélagið X, um bætur vegna þess tjóns sem hann varð fyrir af völdum slitsins. Um það leyti sem framkvæmdir hófust hafi A sett sig í samband við M og í byrjun desember 2002 hafi starfsmaður á vegum M mælt út legu strengsins með sónar og merkt legu hans með málningu úr úðabrusa á hefðbundinn hátt. Eftir það hafi starfsmenn M aldrei verið kallaðir á svæðið. Þegar ætla má að framkvæmdir hafi hafist að nýju eftir hátíðir í janúarbyrjun 2003, hafi merkingar fyrir legu strengsins verið horfnar. Ummerki á vettvangi hafi bent til að grafið hafi verið niður á strenginn með skóflu gröfunnar. Af hálfu M er hafnað kenningum A um að strengurinn hafi sveigst upp á við og legið á aðeins 5-10 cm dýpi yfir steinræsinu. Þá er því ennfremur mótmælt að steinræsið hafi legið þarna undir veginum. Er talið að A hafi vanrækt skyldur sínar skv. 1. mgr. 49. gr. fjarskiptalaga nr. 107/1999 og beri að bæta tjón M skv. 3. mgr. sömu gr.

Af hálfu X hefur bótaábyrgð A verið hafnað, þar sem A hafi ekki bakað sér bótaábyrgð hvorki samkvæmt almennum skaðabótareglum né samkvæmt ákvæðum 49. gr. fjarskiptalaga.

Álit.

Aðilar hafa lagt fram ýmis gögn, svo sem ljósmyndir, loftmyndir, uppdrætti o.fl., í því skyni að sýna fram á annað hvort að grafið hafi verið niður á ljósleiðarastrenginn og hann höggvinn í sundur þar sem hann lá á eðlilegu dýpi eða að hann hafi legið rétt undir yfirborðinu og skorist í sundur við venjulegar ferðir beltagröfunnar um svæðið. Þessi gögn eiga það

sammerkt að vera óskýr og af þeim verður ekkert ráðið hvernig strengurinn slitnaði eða hver hafi verið tildrög þess.

Í janúar 2003, er tjónið varð, voru í gildi lög um fjarskipti nr. 107/1999. Þau voru að meginstofni til numin úr gildi með lögum nr. 81/2003 um sama efni sem tóku gildi 25. júlí 2003. Í 3. gr. laga nr. 107/1999, var fjarskiptavirki skilgreint svo: “Hvers konar tæki, tækjahlutar, leiðslur, búnaður og því um líkt sem sérstaklega er ætlað að koma á fjarskiptum eða reka þau hvort heldur er til sendingar eða móttöku. Ágreiningslaust virðist með aðilum að ljósleiðarastrengur sá, sem deilt er um í málinu, teljist vera fjarskiptavirki í skilningi ákvæðis þessa. Í 1. mgr. 49. gr. sömu laga sagði að þar sem fjarskiptavirki eru megi ekki reisa mannvirki, setja upp tæki, leggja pípur, raflagnir, leiðslur og því um líkt, gera jarðrask eða aðrar ráðstafanir er af geta hlotist skemmdir á fjarskiptavirkjum eða truflanir á rekstri nema áður hafi verið aflað upplýsinga um legu þeirra og samráð verið haft við eiganda fjarskiptavirkisins um tilhögun framkvæmdanna. Þá sagði í 3. mgr. 49. gr., ef jarðrask eða aðrar framkvæmdir hafi leitt til skemmda á fjarskiptavirkjum eða truflana á rekstri þeirra, skyldi sá sem þeim hefur valdið þegar í stað tilkynna það til eiganda fjarskiptavirkisins. Var tjónvaldi jafnframt skylt að bæta allt tjón sem af skemmdunum leiddi, bæði beint og óbeint, þar á meðal viðskiptatap, nema hann sýndi fram á að ekki hafi verið komist hjá tjóni þó að fyllsta aðgæsla hefði verið sýnd. Efnislega samhljóða ákvæði og hér hafa verið rakin er nú að finna í 3. og 71. gr. laga nr. 81/2003.

Á því svæði sem tjónið varð stóð A fyrir ýmis konar jarðvinnuframkvæmdum. Samkvæmt gögnum málsins má sjá að þær hafi m.a. falist í skurðgreftri fæina metra frá tjónsstaðnum og jarðvegsflutningi alveg við tjónsstaðinn. Þótt ekki liggi fyrir að tjónið verði beinlínis rakið til jarðrasks verður að líta svo á að það hafi orðið í svo nánnum tengslum við þær jarðvinnuframkvæmdir sem A stóð fyrir á svæðinu að hin stranga ábyrgðarregla síðari málsliðar 3. mgr. 49. gr. þágildandi fjarskiptalaga verður talin taka til tjónsins. Þótt A hafi í upphafi framkvæmdanna haft samráð við M og aflað upplýsinga um legu strengsins eins og áskilið var samkvæmt 1. mgr. 49. gr. hefur ekki verið sýnt fram á hvernig tjónið varð eða hvernig strengurinn lá í jarðveginum. Að öllu virtu hefur ekki tekist að sýna fram á samkvæmt gögnum málsins að tjónið hefði orðið jafnvel þótt fyllsta aðgæsla hefði verið sýnd af hálfu A. Af þessu leiðir að A ber ábyrgð á tjóni því sem M varð fyrir af völdum slits á ljósleiðarastrengnum.

Niðurstaða.

A ber bótaábyrgð á tjóni M.

Reykjavík, 12. desember 2003.

Rúnar Guðmundsson hdl.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.